

Jára volna szükség, de úgy érte a szót, hogy az azon a bizonyos precíziós mérleg mérése is evangélikációt nyomjon, amelyről az előbb mondtam, hogy annak súlyai a teljes odaadott szívvel kezdődnek. *Segítségére kellene szólni sokkal jobban az igehirdetőnek és a lelkipásztornak*, — nem általánosságban, hanem úgy, hogy az tényleg konkrét segítség legyen. Sok munka volna, de ez az a jó munka és ez az a szép munka, amit kívánni kell a püspökséget kívánónak. (I. Tim. 3:1.)

Ki végezte el ezt a munkát? Csak egyetlen ember törjön össze ennek a tehernek a hordozásában? Vagy kívülről végezzék el mások? De, ha szörnyű gondolat számomra — és sírva mondom, hogy szörnyű —, hogy e dologban a hivatalos egyház kényszerűen felreszorítottassék.

Csak ezután következhetik, amiről Ferenczy Károly beszélt: a feddés és ítélkezés. Ha a lelkipásztori munkám megújulásáért folytatott fáradozása, testvéri, együttusakodó segítségnyújtása után is kiderül velem kapcsolatban, hogy nincs kívül beszélni, továbbá, hogy mint lelkipásztornak nem vagyok számbavehető és esődöt mondtam a gyülekezetemben, — akkor kérlelhetetlenül kell velem szemben érvényesíteni az egyház felelősségét. Nem római-jogi vénájú egyházi törvények paragrafusai szerint, hanem a Hegyi Beszédben lefektetett jogi elvek alapján. *Az az egyházjegyelem, amely a római-jog lelkével faragott, vagy helyesebben azaz alkalmazott paragrafusok között eltévedt — nem tudja teljesíteni hivatását a megújulás szolgálatában.* Nincs arra paragrafus és kialakult joggyakorlat, hogy mit kell tenni velem az esetben, ha formászerint kifogástalan lelkipásztor vagyok, csak éppen semmi közöm nincs Krisztushoz és ha a lelkipásztorként folytatására teljességgel képtelen vagyok. (Hát ha még formászerint sem vagyok kifogástalan lelkipásztor!) Az egyházfegyelem ott kezdett megerősölni, amikor mi lelkipásztorok nem akartuk, vagy nem tudtuk magunk között a fegyelmet kellőképpen gyakorolni. Bizonyára

tudja Ferenczy Károly, hogy nem olyan értelemben vett fegyelmet hiányolok, ami pl. a jelen esetben engem el kellene söpörjön ezért a hivatali előjáróval szemben alkalmazott hangért, hanem azt a *tárgyszerű munkafegyelmet, ami érdemben képes és jogosult figyelemmel kísérni a lelkipásztor fáradozását, azt képes korrigálni, irányítani és zavar eselén akar és jogosult egyedül Krisztus ügyének érdekeit szem előtt tartva beavatkozni.* (Jogosult, ami azt akarja jelenteni, hogy a megfeddendővel szembeni szembenállásának megvan a belső, etikus legitimációja.)

Ezt kívántam elmondani. Megírhattam volna mindezt egy levélben is Ferenczy Károlynak, de kényszerítő szükségességnek érzem legalábbis megkísérelni a nyilvánosság előtt elmondani mindezt. Itt ugyanis nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a hivatalos egyház tud-e és akar-e megújult eszköz lenni Krisztus kezében. Ha igen, akkor tudni kell mindenkinek, elsősorban a hivatalos vezetőknek, hogy *reformterveket gyártani és azután méltatlankodva megállapítani, hogy a reformterveket senki nem veszi komolyan, — ez kevés.*

Dr. Bartha Tibor.

1. *Ferenczy Károly megjegyzése:* A cikkíró álláspontjával teljes consensusban vagyok. Amint írt, fenntartás nélkül vállalom, de amire írt, azt nem vállalhatom. Mi sem állt tőlem távolabb, mint a nekem tulajdonított tendencia. Így a cikk létező félreértése ugyan cikkemnek és cikkem tendenciájának („feddés — ítélkezés”) Lásd cikkem 4. bekezdésének 2—3. mondatát is), de magam kérem annak szövege szerint való közlését.

2. *A felelős szerkesztő megjegyzése:* A cikk legutolsó bekezdését — amellyel a cikk lényege semmit nem esonkult — azért hagytam ki, mert benne egy személyemre és szolgálatomra vonatkozó nagyon elismerő, de épp ezért felelős szerkesztésem alatt nem közölhető nyilatkozat foglaltatott. R. I.

Csillaghullás Amerikában

Amerikai körútam

Az Egyházak Világtanácsa Amerikai Bizottságának meghívására 1946 április 9-én érkeztem meg repülőgépen New Yorkba. Azóta, 1947 március közepéig már körülbelül hetvenezer mérföldet utaztam s 400 beszédet, prédikációt és előadást tartottam. Ezek javarészt angolajkú (egyesült államokbeli és kanadai) gyülekezetek, konferenciák és főiskolák körében mondtam el, de már a magyar protestáns gyülekezetek jelentős részét is sikerült meglátogatnom. A magyarországi egyházi újjáépítés érdekében végzett amerikai körútamon mindenütt hangsúlyoztam, hogy én a *szenvédők* sorsközösségét képviselem s valahol csak beszéllek, mindenütt a *könyörülő szeretet* közösségét keresem s Istennek hála, eddig még mindenütt meg is találtam. Ezeregy beszédes történetet mondhatnék el máris amerikai körútamról, de azt hiszem, elég lesz, ha csak ezt az egyet írom itt le, amelyet az angolajkú protestánsok körében egész Észak-Amerikában mindenfelé máris ezen a címen ismernek: *A reménység ezüst csillagai a könyörülő szeretet aranykarperecén* (Silver Starts of Hope on the Golden Bracelet of Compassion).

A történet kezdete

Még májusban történt, rövidesen New Yorkba érkezésem után, hogy az egyik theologiai főiskola diákjai megkértek, ismertessem velük a magyarországi diákok nehéz helyzetét. Előadásom után közel egyezer dollárt adtak át a magyarországi theológus diákok számára. Beszélgetés közben odajött hozzám egy diáklány és így szólott: „Kedves tervem van a segélynyújtásra, kérem, fogadjon engem a professzor úr.” Megbeszéltem vele az időpontot s másnap délután fel is kerestem. De nem egyedül jött, hanem a vőlegénye kíséretében. Mondanivalója pedig egészen rendkívüli, lelkileg fölöttébb meggazdagító volt. „Júniusban lesz az esküvőnk” — kezdte a beszélgetést a fiatal lány. „Vőlegényem aranykarperecét óhajtott venni nekem nászajándékkul, mert tudta, hogy erre vágyom. Tegnap este azonban, mialatt a professzor úr beszélt, megéreztem, mi a kötelességem: addig, amíg Magyarországon olyan sok

az éhező gyermek és a nélkülözö diák, nekem nem szabad aranykarperec után sóvárognom s ilyesmit nászajándékkul elfogadnom. Vőlegényem egyetért velem s átad professzor úrnak 150 dollárt s kérjük, küldje az összeget haza a nélkülözö magyar gyermekek számára.” Alig tudtam szavakhoz jutni a meghatottságtól. Belső megrendülésemet csak fokozta az a tény, hogy ugyanaznap reggel levelet kaptam Magyarországon levő feleségemtől s ebben többek között ezt olvastam: „Tegnap, pénz hiányában, kénytelen voltam azt az aranykarperecét is eladni, amelyet házasságkötésünk első évfordulóján Te vetél nekem. Eladtam, hogy éhezö gyermekek számára élelmiszert vásárolhassak.” Odafordultam az ifjú menyasszonyhoz s elmondván neki a levél tartalmát, így folytattam: „Két aranykarperec fordul elő ebben a történetben s ime, mindkettő oda van, mert a gyermeki élet minden arannyal és ezüsttel többet ér. Ifjú menyasszony és vőlegény, ti ketten a könyörülő szeretet közösségét testesítitek meg ebben a pillanatban s bizonyos vagyok abban, hogy Isten gazdagon megáldja házassáttéteket.” És a 150 dollár elment Magyarországra, ahonnan pár hét múlva gyönyörű köszönő levél érkezett, kilenc magyar gyermek által aláírva. És az aranykarperec helyett a fiatal amerikai asszony ezt a levelet tekinti Istentől kapott nászajándéknak.

Testvéri kézfogás az óceánon át

Én pedig azóta is, lelki szememmel látom, amint két női kar átnyúl az Atlanti Óceánon. Egyik a feleségemé, három magyarországi gyermek édesanyjáié, a másik pedig a fiatal amerikai asszonyé. S mialatt a két kéz egymásba fonódik, rájuk esik tekintetem. Oh igen, egyikem sem tudok aranykarperecét felfedezni, de helyettük valami egészen mást látok, látom a szenvédők sorsközösségének s a könyörülő szeretet közösségének csodás egységét, látom Krisztus egyetemes egyházát, amint hat és munkálkodik a háború pusztítása által meggyötört világban.

A történet új formát ölt

És azóta, valahol csak beszéltem, mindenütt elmondtam a két aranykarperec

történetét. S csaknem egy félv év múlva Isten gondoskodott róla, hogy a történetnek folytatása is legyen. November 8-án Harrisburg, Pa.-ban, a református férfiak konferenciáján, e történet meghallása után hozzám jött egy amerikai lelkipásztor, akivel 22 évvel ezelőtt együtt diákoskodtam Dayton, O-ban s így szólott: „Béla, amint tudod, a csillagnak öt ágat szoktunk rajzolni. Nos, engedd meg, hogy a könyörülő szeretet ez aranykarperecére én ráilleszthessek egy ezüst reménységesillagot.” S átadott egy ötdolláros bankjegyet. S anélkül, hogy ezt akkor sejtette volna, a eslekedetével elindítója lett egy új történetnek, amelynek lehetőségei, jövőbeni fejleményei emberileg fel nem mérhetők. Az amerikai lelkész hazament, otthon elmondta a történetet gyülekezetének, majd ő is, én is terjesztés céljából sokszorosítottuk azt s 1946 december 6-án nemesak az Egyesült Államokban, de Kanadában is megindult az ezüst reménységesillagok hullása.

Csillaghullás Kanadában

December utolsó tíz napját Nyugat-kanadában töltöttem. A legmegkapóbb volt itt a békevári magyarok megnyilatkozása. A rossz időjárás ellenére a nagy hóban, ki hogy tudott, autón, szánkon vagy lóháton, 20—30 mérföldnyi körzetből karácsony másodnapján is eljöttek az óhazai magyarság üzenetének meghallgatására. S bár ottartózkodásom alatt, 1300 dollárt előzetesen már összeadtak, mégis, amikor az 1947. év tizenkét hónapjára szóló megajánlásokra hívtam fel őket, volt aki mindjárt 100 reménységesillagot (500 dollárt), másikójuk ötvenet (250 dollárt), heten 24—24 csillagot (120—120 dollárt), nyolcan pedig 12—12 csillagot (60—60 dollárt) ajánlottak fel az 1947. évre, havonkénti részletfizetésre. S a 414 megajánlott ezüstcsillagból (2070 dollárból) 200 csillagot (vagyis kerekén 1000 dollárt) mindjárt át is adtak. Azonkívül megalakították az ezüst reménység csillagokat gyűjtő bizottságot.

Hogyan járulhatunk hozzá a csillagok hullásához?

Hozzájárulhatunk úgyis, mint gyülekezetek és úgy is, mint egyének. Mint gyülekezetek: ha a presbitérium, a nőegylet és ifjúsági egylet, a vasárnapi iskolai vezetők, illetve az énekkar stb. képviselőiből

megalkotjuk az „ezüst reménységesillagokat gyűjtő bizottságot”. (Ne felejtjük el, minden egyes ezüst reménység csillag 5 dollárt képvisel!) Mint egyének: ha saját magunk is hozzájárulunk egyszerűsmindenkori vagy havi megajánlásainkkal az ezüst reménységesillagok hullásához, vagy ha öten, tizen, sőt akár huszonötön is (például a vasárnapi iskolába járó gyermekek) összefogunk és együtt küldünk be egy-egy ezüst reménységesillagot. Végül, ha e történet elmondása útján más ismerőseinket, munkatársainkat és jóbarátainkat is ezüst reménységesillagok adományozására kérjük fel. Különösképpen alkalmas e történet arra, hogy angolajkú, amerikai ismerőseink szívéhez is közel vigyük a magyarországi egyházi segélyakció ügyét. Tapasztalat mutatja, hogy angolajkú amerikai testvéreink a történet ismeretében szívesen hozzájárulnak ezüst reménységesillag adományaikkal a nélkülözött magyarországi egyházak újjáépítéséhez. A történet angol- és magyar nyelvű példányai beszerezhetők a magyar lelkészi hivatalokban. Az angolnyelvűt, szükség esetén, külön levélbeli megkere-

sésre, a szükséges példányszámban, alulírott is szívesen megküldi. Az egybegyűlő ezüst reménységesillagok a helybeli lelkészi hivatal útján lesznek továbbítva a magyarországi egyházi segélyakció javára.

Ama „fényes hajnali csillag” Amerika magyarságának lelkében

Csillaghullás az Egyesült Államokban és Kanadában! Igen, a karácsonyi csoda ma is itt él az amerikai magyarok szívében s Jézus, ama „fényes, hajnali csillag” ihleti mindnyájukat, az ezüst reménységesillagok szakadatlan hullatására. S minden egyes reménységesillag egy-egy magyar árva, egy-egy nélkülözött özvegy-asszony könnyeit szárítja fel s hozzájárul magyarországi egyházak és iskolák s rajtuk keresztül az egész magyar nemzet újjáépítéséhez.

Amerikai magyar testvéreim, gondoskodjatok hát róla, hogy hosszú időn át ne szűnjék meg Kanada és az Egyesült Államok egéről az ezüst reménységesillagok hullása.

Dr. Vasady Béla.

„Communicatio in sacris”

Az egyik nagyobb, Debrecenhez közeli egyházközségünkben a múlt hetekben az történt, hogy az ott missziót tartó franciskánus szerzetes engedélyt kapott a református lelképásztortól, hogy utolsó missziói beszédét a református templomban tarthassa meg, mivel a község róm. kath. kápolnája nagyon kicsiny s a kath. hívek a nagyszámban érdeklődő reformátusokkal együtt a ferences atyát a szabadban hallgatták elcinte, de a rossz időjárás miatt bekérezkedtek a református templomba. Az istentiszteleten a szerzetes tartott hetvenperces, leginkább erkölcsi vonatkozású bűnbánati beszédet, az előtt és az után a gyülekezet a református énekeskönyvből énekelt: *Mária-ének* — ellentétben az egyik debreceni napilap állításával — a templomban nem hangzott el.

Köztudomású, hogy a római egyházban szigorú kánoni tilalom van az ú. n. communicatio in sacris-ra, azaz a róm. katolikus papoknak és hívőknek másvallásúakkal közös istentisztelet tartására, közös istentiszteleti hely használatára, sőt egyáltalán másvallású istentiszteleten részvételére is, amelyet legföljebb polgári kegyelet vagy tiszteletadás címén lehet esetenként ellátni.

Ezt a kánoni tilalmat az illető szerzetes nyilván megszegte, mivel nemcsak passzív, hanem aktív communicatio in sacris-t követett el eretnek templomban, eretnekekkel tartott közös istentiszteleten (mert a gyülekezeti éneklés is istentisztelet). Természetesen az illető szerzetes ezért felelősséggel csak a saját egyházi felsőségének tartozik, minket ez a dolog ebből a szempontból tovább nem érdekel.

Az, amiért a dolgot itt szóvátesszük, egyrészt annak a szüksége, hogy egyházkerületünk közönsége ne a napisajtó ferde vagy egyoldalú beállításából ismerje meg a való tényállást, hanem úgy, ahogy azt a lelképásztornak a püspökhöz küldött jelentései a fentebb körvonalazott módon előadják. Másrészt pedig, mivel hasonló esetnek a lehetősége egybűt is felmerülhet, arra kívánunk minden lelképásztort, presbitériumot és gyülekezetet figyelmeztetni, hogy mindaddig, amíg a római egyházban a szóbanforgó kánoni tilalom fennáll, mi nem állhatunk velük e tekintetben kölcsönösségi viszonyban. Semminemű garanciánk nincs ugyanis arra, hogy hasonló helyzetben római katolikus templomot református prédikátor számára közös istentisztelet keretében megnyitnának. Testvéri gesztusoknak ebben a vonatkozásban csak kölcsönösségi bizto-

sítása esetén lehet értelme. Az illető lelképásztor és presbitérium helytelenül járt el, amikor nemcsak ezt nem gondolta meg, hanem arra is megadta a lehetőséget, hogy református templomban gyülekezeti istentiszteletféle keretek között nem református és nem evangéliumi szellemű beszéd hangozzék el. Az ilyen igazában csak a lelkek megzavarását lehet szolgálni, nem pedig az állítólagos „keresztény és magyariséget”, amire nézve éppen róm. kath. oldalról szokták legerősebben hangoztatni, hogy az nem jelenthet egyet a hitvallási határvonalak elmosásával és nem merülhet ki pusztá moralizálásban.

Annak semmi akadályja nincs, hogy parancsoló szükség esetén az igazi testvériség szavára hallgatva, templomainkat *kizárólag* róm. kath. (tehát nem közös) istentisztelet számára, annak vendégül befogadásával megnyissuk. A háború sújtotta helyeken hazánkban is, másutt is számos esetben megtörtént ez — sőt megtörtént megfordítva is, róm. kath. templomokat is átengedtek ideiglenesen protestáns istentisztelet céljára. Debrecenben a református püspök az akkori róm. kath. plébánosnak önként fel is ajánlotta 1944 nyarán, hogy ha az ő templomukat érné veszedelem, a mi számos templomunk közül akármelyikben szívesen látjuk őket vendégül, amíg csak szükség lesz rá. *De ez egészen más dolog, mint a közös istentisztelet.* Hyennek lehetővé tételével lelkész és presbitérium nemcsak helytelen példát ad és veszedelmes praecedent alkot, hanem hitvallási tekintetben is kifogás alá eshetik.

H Í R E K

Zsinati póttagok lettek lelkészek részéről: Ma-jai Géza, Böszörményi Jenő, Percz István, Ördög Lajos, Tóth János, Dr. Hajdú Gyula, Dr. Farkas Pál, Török Vince, Dr. Kincses Endre, Dr. Kálmán Sándor, Hegedűs Kálmán, Dr. Czeglédy Sándor, Varga Ferenc, Porzsolt Ferenc, Kó a Zsigmond és Békefi Benő. Világiak részéről: Jármay Béla, Dr. Halasi Nagy József, Dr. Csáky Lajos, Dr. Szesztay András, Verei Menyhért, Kardos Zoltán, Dr. Kőlcsey Sándor, Szabó Károly (Fehérgyarmat), Szigeti Pozsár Imre, Dr. Sződényi Nagy Gyula, Dr. Madarassy Géza, Dr. Bornemissza Béla, Ormós Lajos és Péterffy László. Tanári pótképviselők: Zilahy Zoltán, ifj. Porzsolt István, Dr. Péter Zoltán. Tanítói pótképviselők:

Fodor Jenő és Minár Gusztáv. Az egyzsinati rendes világi tagságra Dr. Szentpáli Gavallér Lajos egyházkerületi ügyész választotta meg.

A szeghalmi református Péter András gimnázium 80 tanulója és 10 tanára jól sikerült kirándulást rendezett Tatabányára a húsvéti szünetben az ottani állami gimnázium meghívására. A háborús viszonyok között nevelkedett ifjúság látókörenek nagy szélesedését jelentette a gyárak, üzemek és bányák megtekintése. A két különböző tájtypus növényekerege és iskolája szoros barátságot kötött.

A Diakónusképző Intézet idei tanéve április 15-én nyílt meg új otthonában, a Karcag melletti Berekfürdőn.

Jókarban levő palástot 170 cm-es alakra keresek megvételre. Cím: Lelkipásztori hivatal, Ór, Szabolcs vm.

Dr. K. Nagy Zoltán debreceni táblabíró, egyházkerületi tanácsbíró választotta meg a debreceni egyházmegye gondnokának. Beiktatása március 22-én volt rendkívüli egyházmegyei közgyűlés keretében.

Állásere. Vallásoktató lelkészi állásomat elcsérélném hasonló javadalmazású debreceni vallásoktató lelkésszel. Választ „Hajdúság” jellegre a püspöki hivatalba kérek.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

855—1947. szám.

TÁRGY: Belhivatalnokok javadalmi földjének és az egyházfenntartási ingatlanoknak megművelése.

(A legközelebbi presbitériumi gyűlésen felolvasandó.)

A püspöki hivatalba beérkező különféle jelentésekből szomorú szívvel kellett megállapítanom, hogy megmaradt egyházfenntartási, lelkészi és tanítói javadalmi földjeink egy része az elmúlt két év viharai után is parlagon, megműveletlenül hever. Tudom, hogy nem mindig a készség, hanem a képesség hiánya volt a szerző ok, tudom, hogy különböző akadályok több helyen megkötötték a presbitériumok és a javadalmas belhivatalnokok kezét.

Mind ezek ismeretében is fel kell hívnom a figyelmet a műveletlenül maradt földek veszedelmére és súlyos következményeire. Egyrészt emiatt vált elszomorítóvá, sőt kétségessé az egyházi földjavadalmas belhivatalnokok megélhetése, — másrészt nemzetgazdasági és szociális szempontból súlyos mulasztást követünk el népünk ellen, mert kevesebb lesz a kenyér és csökken a teljesítő képességünk.

Hogy a ránk bízott drága örökséget, — az Evangéliumot — hűséggel szolgálhassuk, a lelkek pásztoraik és a nevelés munkásai hivatásukat betölthessék, ősaink hagyatékát és fundusait el ne tékozzuk, bizalommal és szeretetteljes testvéri kéréssel fordulok a presbitériumokhoz és általuk a gyülekezetekhez.

Református eleink az életnek a miénknél súlyosabb terheit hordozva, zsoldos közmunkával építettek templomot, iskolát, lelkész- és tanítólakot és közmunkával művelték az eklézsia fundusait. Most itt az ő példájuk legyen szemünk előtt! — Ahol a körülmények úgy hozzák magukkal, művelje meg a presbitérium és a gyülekezet közösen és közmunkával az egyházfenntartási és javadalmi földeket, vagy pár évre hasznóba vegyék ki a földeket igavonó állattal rendelkező atyáinkfiak, hogy ne maradjon és ne vadjon bennünket egy négyyszögöl parlagon maradt egyházi föld sem.

Ezzel a köteles hűséggel tartozunk Krisztusnak, a mi Fejünknek, Anyaszent-egyházunknak és ősaink áldott emléké-

nek. A mult áldozatos örökségét kamatoztatnunk kell a jelennek és megőrizni a jövő számára.

Igy valósul meg Ezékiel csodálatos látása a szent helyről, a templomból kifolyó áldásdús vízről. Ha a szentek közössége, a gyülekezet, Isten Szent Lelkétől indítva elindul az Úr házából, hogy munkájával termékenyítse a földet, megindul az élet folyama és „a folyó mellett mindkét partján mindenféle ennivaló gyümölcs fája nevededik fel, leveleik el nem hervadnak és gyümölcseik el nem fogynak, havonként új meg új gyümölcsöt teremnek, mert vizük onnét, a szent helyből foly ki és gyümölcseik eledelre és leveleik orvosságra valók”. (Ezékiel 47. r. 12. v.) Az Úr áldása megpihen rajtunk, mert „a tövis helyén ciprus nevededik és bogács helyét mirtus nevededik és lesz az Úrnak dicsőségül és örök jegyül, mely el nem töröltetik”. (Ézsaiás 55. r. 13. v.)

Szeretettel kérem a presbitériumokat, hogy ahol testvéri kérészavam megértő és áldozatos szívekre talál és a munka s ezzel az élet megindul, szíveskedjenek arról jelentéseiket, a megművelt földek nagyságának és a közmunkában résztvevők neveinek feltüntetésével, szolgálati úton hivatalomhoz eljuttatni, hogy Isten dicsősége növekedjék és az én hálaadásom, örömem teljes legyen.

Hiszem, hogy az én reménységem nem szegyenül meg.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

927—1947. szám.

TÁRGY: Népiskolák dologi államsegélye.

Valamennyi református népiskola igazgatójához.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 42.904—1947. IV. a. szám alatt közölte velem, hogy *elszámolás kötelezettsége mellett* az alább nevezett református iskolák igazgatója címére dologi államsegélyt utalt ki: Tiszalök 900, Gulács 900, Békéssámson 600, Monostorpályi 900, Révaranyos 300, Kopócsapáti 200, Tiszaderzs-Derzstomaj 300, Fegyvernek 300, Nagykálló 900, Fábriánháza 900, Komádi 900, Kömörő 600, Nagykereki 600 forint.

Felhívom a megnevezett iskolák igazgatóit, s amennyiben a jövőben más iskolák is kapnának dologi államsegélyt, valamennyi népiskola igazgatóját, hogy a kapott dologi államsegélyt fizessék be az egyházközség pénztárába és a kapott összeg célszerű dologi szükségletre való felhasználását az iskolaszékekkel együtt állapítsák meg. Az elszámolást két példányban készítsék el, annak egyik példányát terjesszék be a püspöki hivatalhoz, a másodpéldányt pedig az iskolaszék irattárában helyezték el.

930—1947. szám.

TÁRGY: Tanítói helyi javadalom felülvizsgálata.

A nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 26.203—1947. IV. a. sz. a. mell. leiratában közölte velem, hogy a hitelezési tanítók helyi javadalmának felülvizsgálására kiküldött bizottságok ideiglenes határozatát a minisztériumban székeltő állandó bizottság jóváhagyta.

A VKM felhívta a tanfelügyelőket, hogy mindazoknak a tanítói állásoknak, amelyek a felülvizsgálat alkalmával érdekelve voltak, helyi hozzájárulását leszállították, a javadalmi jegyzőkönyvet kérik be az iskolafenntartó egyházközségektől és vezessék rá a bizottság döntésének eredményét. Ennek megtörténte után küldjék vissza azokat az iskolai hatóság-

oknak s egyben közöljék velük, hogy amennyiben a tanító vagy iskolafenntartó magára nézve sérelmesnek tartja a javadalmi jegyzőkönyvre vezetett határozatot, fellebbezésüket a VKM IV. a. ügyosztálya címére a tanfelügyelőség útján beadhatják.

Felhívom az iskolaszéki elnök urakat, hogy amennyiben a tanfelügyelőktől ebben az ügyben megkeresést kapnak, a kérdéses javadalmi jegyzőkönyveket haladéktalanul küldjék be a tanfelügyelőségre. A sérelmesnek tartott határozatokat az említett úton okmányokkal támogatva fellebbezzék meg.

1009—1947. szám.

TÁRGY: Református tanárképzőintézet ajánlása.

Felkérem a gimnáziumok igazgatóságát és tanári testületét, hogy ajánlják a tanári pályára készülő nyolcadikos tanulók figyelmébe a református tanárképző intézetet, melynek felvételi hirdetményét a hivatalos lap jelen száma tartalmazza. Református tanintézeteink tanári utánpótlása nevelésünk elsőrendű érdeke. Vidéki tanintézeteink legjobban úgy oldhatják meg e kérdést, ha saját növendékeikből küldenek tanárjelölteket a tanárképzőbe, akiknek tanulását az itt kapható segélyen kívül esetleg az egyházközség is rendszeresen támogatná a tanárképzőn keresztül. Kollégiumunk elszegényedve, egymagában nem képes az összes arra érdemes kiváló tanárjelölteket a régi mértékben segélyezni, ezért kívánatos, hogy egyházmegyék és egyházközségek, iskolafenntartók létesítsenek stipendiumokat a református tanárképzőben. Ezzel a maguk számára biztosítják az evangéliumi szellemben nevelt tanárjelöltekből tantestületük kiegészülését.

1045—1947. szám.

TÁRGY: Missziói jelentések készítése.

A nagytiszteletű esperes, egyházmegyei missziói előadó és az összes lelképásztor urakhoz.

Közeledvén az egyházkerületi közgyűlés ideje, szeretettel kérem a lelképásztor urakat, hogy nem várva a missziói kérdőívek érkezésére, mert ilyen már évek óta nem küld szét az Egyetemes Konvent, készítsenek gyülekezetük missziói életéről őszinte jelentést, azt terjesszék fel az egyházmegyéhez, hogy az egyházmegyei missziói előadó urak idejében feldolgozassák és az egyházmegyei közgyűlés elé terjesszhessék. Kérem a nagytiszteletű esperes urakat, hogy a missziói jelentéseket minden gyülekezettől kérjék számon és azokat az egyházmegye határozataival minél előbb terjesszék fel hivatalomhoz.

Debrecen, 1947 április hó 11.

Révész Imre,
pü. pök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Az **álmosdi** református általános iskola iskolaszéke pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *organista kántortanítói* állásra. Helyi javadalom föld, termény, szőlő 31 egységben. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Iskolaszék, Álmosd küldendők. Az állás választás után azonnal elfoglalandó.

Géberjen református iskolaszéke **II. sz. tanítói** állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Fizetés államsegéllyel, törvényes.

Mándok református egyházközsége pályázatot hirdet lemondással megüresedett **IV. tanítói** állására háromhetes határidővel. Férfiak, nők pályázhatnak.

Kötelesség törvényszerű. Tízszázalékos, lakbéres állás. Református Iskolaszék, Mándok.

A **nagykállói** református egyházközség pályázatot hirdet **VI. számú férfitanítói** állására. Javadalma: lakás természetben és a törvényszerű készpénz. Csak férfiak pályázhatnak. Kántori képesítéssel rendelkezők előnyben, mert a megválasztott a kántort helyettesíteni tartozik. A belmissziói munkában kötelessége résztvenni. Pályázati határidő 21 nap. Református Iskolaszék, Nagykálló.

FELVÉTELI HIRDETMÉNY.

A debreceni református Kollégium tanárképzőintézetében az 1947—8. tanévre néhány kedvezményes hely kerül betöltésre. A tagok ellátási költségeik megtérítésénél a Kollégium anyagi erejéhez mérten tekintélyes kedvezményben részesülnek. Az intézet könyvtárát állandóan használhatják, mindnyájan kötelezően résztvesznek a tanárképzőben tartott előadásokon, bibliórákon.

Felvételtelny folyamodhatnak olyan református vallású kiváló tanulók, akik az 1946—7. iskolai évben tesznek érettségi vizsgálatot jeles eredménnyel, és vallásos lelkületük alapján elhivatottságot érznek arra, hogy a tanárképző vallásos nevelésében részesüljenek, és majdan evangéliumi szellemben neveljék tanítványikat. Az 1947—8. tanévre kivételesen folyamodhatnak felsőbb éves bölcsészethallgatók is, akik egyébként megfelelnek a követelményeknek.

A sajátkezűleg írt folyamodvány a tanárképző igazgatóságához intézendő, és folyó évi augusztus 15-ig kell beküldeni „Református Tanárképző Intézet, Debrecen, Kollégium” címről. Mellékelendők: 1. az V—VIII. osztályról szóló bizonyítványok, 2. érettségi bizonyítvány hiteles másolatban, 3. születési anyakönyvi kivonat, 4. szülők vagyoni állapotát pontosan feltüntető hatósági bizonyítvány, 5. a tanári pályára alkalmasságot igazoló hatósági orvosi bizonyítvány, 6. az intézet vallástanáráról kiállított és igazgatója által láttamozott ajánlás arról, hogy a pályázó református, keresztényen meggyőződéses, vallásos ifjú, aki a református tanárképző célkitűzéseit majdan nevelői munkájában érvényesíteni alkalmas és belső odaadással kész, 7. kötelező nyilatkozat arról, hogy a folyamodó első nyomtatásban megjelenő tudományos munkáját (doktori disszertációját) 50 példányban ingyen a tanárképző könyvtárának rendelkezésére bocsátja, 8. kötelező nyilatkozat arról, hogyha folyamodó a református tanárképzőben végzi el a tanári pályát, szükség és lehetőség esetén legalább 3 évig pályája elején köteles református, elsősorban tiszántúli református tanintézetben szolgálatot vállalni, ellenkező esetben a Kollégiumban élvezett segélyek összegét visszatéríti, 9. végül válasz céljaira megcímezett és portómentesített levelezőlapot vagy levelet.

A folyamodványban jelezni kell a folyamodó atyjának (gyámjának) nevét, polgári állását, lakáscímét, a *szaktárgyakat*, amelyeket a jelölt választani kíván és azt, hogy mily fokú nyelvismeretei vannak. Személyes bemutatkozás kívánatos, ideje augusztus első fele.

Debrecen, 1947 apr. 15.

Református Tanárképző
Igazgatósága.

Lelkész urak figyelmébe!

Megrongált toronyok javítását, fedését és festését anyaggal és anyag nélkül bárhol vállalom.

Hívásra leutazom.

Kathy Imre
toronybádogos
Debrecen, Miklós-u. 28.